

Meluntorjunnan toimintasuunnitelman (MTTS)

2008-2012 seurantaraportti

Piia Tersa
Ympäristönsuojelu, 2.8.2011
Muutettu kommenttien perusteella 20.12.2011

Ympäristönsuojelun julkaisuja 6/2011
ISBN: 978-951-609-525-0
ISSN:1798-0127

Sisällysluettelo

Johdanto	3
Toimintasuunnitelman toteutuminen	3
Melu kaupungin linjauksissa	3
Meluntorjuntatoimien budjetointi	4
Laitteiden hankinta	5
Sopimukset palvelun tuottajasta	5
Meluvalitukset	6
Meluntorjuntatoimet	6
Rakennusvalvonta	8
Herkät kohteet: koulut ja päiväkodit	9
Joukkoliikenne	9
Melusteet	10
Suunnitteilla tai rakenteilla olevat melusteet	10
Valmistuneet melusteet 2009-2011	11
Parannusehdotukset seuraavaan suunnitelmaan	12
Kysely Ylalle ja Sujalle	12
Haastatellut henkilöt	14

Johdanto

Tällä selvityksellä oli tarkoitus saada tietoa vuonna 2008 ympäristönsuojeluyksikössä valmistuneen meluntorjunnan toimintasuunnitelman (MTTS) toteutumisesta. Toteutumista selvitettiin kyselyillä meluntorjunnan toimintasuunnitelmassa määritellyille vastuutahoille. Näin saatiin tietoon eri yksiköiden toimintamalleja meluasioissa sekä mitä yksiköt ovat meluntorjunnan suhteen jo tehneet.

Meluntorjunnan toimintasuunnitelma päivitetään vuonna 2013. Tämä selvitys antaa tietoa mukana olevien vastuutahojen tilanteesta uutta MTTS:aa silmällä pitäen. Lisäksi osa selvitykseen osallistuneista antoi parannusehdotuksiaan tai muita ideoita seuraavaa suunnitelmaa ajatellen.

Selvitys toteutettiin touko-elokuussa 2011. Osaa selvitykseen vastanneista haastateltiin henkilökohtaisesti, osaa haastateltiin puhelimitse ja muutamille lähetettiin kysymykset sähköpostitse. Vastausten hankkimistapa päätettiin kysymysten määrän tai laajuuden perusteella. Kaikki tavoitellut vastuutahot vastasivat kyselyyn. Suunnittelujaoston ja yhdyskuntalautakunnan jäsenille lähetettyyn kyselyyn vastasi kolme yhdyskuntalautakunnan jäsentä.

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Melu kaupungin linjauksissa

Kestävän kehityksen asioiden parissa toimiva kestävä yhdyskunta -yksikkö ei ole saanut yhteydenottoja meluun liittyen. Tampereen kaupungin kestävä kehitys periaatteet tulevat Aalborgin sitoumuksista. Näistä kaupunginvaltuutetut ovat valinneet tärkeimpiä teemoja kaupunkistrategiaan ja teemoille on annettu vuosittaisia tavoitteita. Melu ei sanana ole mukana näissä teemoissa. Tällä hetkellä on kuitenkin meneillään ympäristöpoliittisten linjausten laadinta, johon on tarkoitus ottaa mukaan teemoja, jotka eivät ole kaupunkistrategiaan päässeet. Myös melu on tämänhetkisen tiedon mukaan näiden teemojen joukossa.

Meluntorjuntatoimien budjetointi

Eri meluntorjuntatoimiin käytettäviä rahamääriä ei pystytä tarkasti erittelemään. Vuonna 2010 toimet alettiin kokeiluluontoisesti kirjaamaan SAP-portaaliin, mutta näitä tietoja ei voi viime vuoden osalta pitää kattavuudeltaan luotettavina. Tästä eteenpäin SAP:n käytön on tarkoitus yleistyä. Tulevaisuudessa sieltä pystyy erittelemään, mihin rahaa on mennyt. Melutoimien rahankäyttö tosin on merkitty yhdessä tärinän torjuntatoimien kanssa. Nämä pystyy erottamaan toisistaan, mutta tiedon saaminen vaatii SAP:n tuntemusta.

Meluntorjuntaan budjetoitu raha menee käytännössä kokonaan melusteisiin. Muut meluntorjuntatoimenpiteet ovat rahan käytön osalta lähinnä marginaalisia ja rahaa kuluu pääosin suunnittelutyöhön. Muita toimia ovat esimerkiksi hiljaiset päällysteet tai liikennejärjestelyt, kuten nopeuksien alentaminen. Vuosittainen budjetti vaihtelee hankkeiden mukaan:

- 2011: meluntorjuntaan on budjetoitu 380 000 euroa
- 2010: meluntorjuntaan käytettiin 450 000 euroa
- 2009: meluntorjuntaan käytettiin 664 000 euroa + Palokallion meluidan ja -vallin rakentamiseen arviolta 700 000 euroa

Yhteishankkeissa Ratahallintokeskuksen kanssa kaupunki kustantaa puolet rahoituksesta.

Budjetin puuttuminen koettiin ongelmaksi tietyissä meluntorjuntakohteissa. Esimerkiksi päiväkotien melusuojaukset ovat vähäisiä, koska meluntorjuntaan ei ole erillistä budjettia ja rakentaminen on kallista. Raha mainittiin syyksi myös siihen, ettei melua voida pitää tärkeänä tekijänä hankintojen kilpailutuksessa. Jos esimerkiksi työkoneita kilpailutettaisiin melun perusteella, vähenisi tarjousten määrä ja ostot tulisivat kalliimmiksi.

Asuntotoimessa ei ole myönnetty korjausavustuksia meluntorjuntatoimiin, tosin avustuksia ei ole haettukaan. Avustusten myöntämisille on korkeat kriteerit, sillä avustusta asunnon terveystaitan poistamiseksi voidaan myöntää vain erittäin poikkeuksellisissa tapauksissa terveystaitan aiheuttua suuria taloudellisia vaikeuksia ilman omaa syytä. Taloudellisten vaikeuksien suuruutta arvioitaessa huomioidaan talouden varallisuus, tulot, menot sekä muut olosuhteisiin vaikuttavat tekijät.

Laitteiden hankinta

Rakennuttamisryhmässä laitteiden hankinnassa ei meluasioilla ole ainakaan tällä hetkellä suurta painoarvoa. Riittää, että melutasot ovat asetusten mukaisia. Jos melua pidettäisiin ratkaisevana tekijänä, olisi sen tasot pystyttävä jotenkin todentamaan ja todentamisen toteuttaminen koetaan hankalaksi.

Infran liikennepalveluissa tehdään henkilö-, paketti- ja kuorma-autohankintoja sekä koneiden hankintaa. Melu huomioidaan hankinnoissa niin, että voimassa olevien määräysten on täytyttävä. Enimmäkseen huomioidaan hyttiin sisälle päin kulkeutuvaa melua. Tulevia tiukentuvia meludirektiivejä tai muita asetuksia ei vielä oteta huomioon. Jos näin tehtäisiin, saattaisi kilpailutus muuttua rajatummaksiksi. Tämä olisi huono asia sekä kaupungin että tarjousten antajien kannalta. Kaupungille hankinnat voisivat näin tulla kalliimmiksi. Kilpailutusta on tarkoitus kehittää niin, että siihen kuuluisi useampia asioita huomioiva pisteytysjärjestelmä. Pisteytyksen kautta myös ympäristöasiat voisivat olla merkittävämmässä roolissa hankintojen kilpailutuksessa. Ympäristöasioista tärkeänä pidetään lähinnä ilmansaasteiden vähentämistä.

Logistiikka jakaantuu hankintojen suhteen erillis- ja yhteishankintoihin. Erillishankinnoissa ei ollut tietoa meluasioden huomioimisesta. Asia koettiin uudeksi ja oudoksi heidän kannaltaan. Yhteishankintojen puolellakaan meluasioita ei koettu oleellisiksi tarjouspyyntöjä tehdessä. Ainakaan viime vuosina ei melu ole ollut merkittävä tekijä tai vertailuperuste hankinnoissa.

Sopimukset palvelun tuottajasta

Yleisten alueiden suunnittelu -yksikön palveluista noin puolet tulee kaupungin sisältä ja puolet ostetaan ulkoa. Palveluista tehtävissä puitesopimuksissa melu ei ole ratkaiseva tekijä. Tarjouskilpailuissa meluasiat ovat marginaalisessa asemassa. Kaikilla kumppaneilla on kuitenkin joko itsellään meluasiantuntemusta tai sitten kumppanit hoitavat meluntorjuntapalvelut ostamalla ne ulkoa.

Rakennuttamisryhmässä meluasiat ovat sopimuksissa mukana tarpeen mukaan. Sopimukset koskevat kuitenkin kokonaisuudessaan jonkin kohteen rakentamista tai kunnossapitoa. Kunnossapitoon voi liittyä esimerkiksi meluvallin siistimistyöt. Urakoitsijoiden valinnassa meluasiat eivät ole ratkaisevassa asemassa. Lähtökohtaisesti urakoitsijan on täytettävä tietyt kelpoisuusvaatimukset. Soveltuvista urakoitsijoista tekijä työlle valitaan kustannusten perusteella. Hintaa on laatu helpompi peruste

valinnalle, sillä laatuasioita, kuten melua, olisi vaikea käytännössä todentaa ja vertailla urakoitsijoiden välillä.

Meluvaiutukset

Liikennesuunnittelulle tulee asukkailta vuosittain noin 10-20 yhteydenottoa meluasioista. Valitus käsitellään ja sen yhteydessä tarkastellaan melukarttoja, mutta mittauksia tai mallinnuksia ei tehdä. Jos arvot ovat alueella alle 55 dB, ei asian sen enempään käsittelyyn ole heillä resursseja. Vain harvoin konsultti on tehnyt heillä selvityksiä valitusten johdosta. Joitain melusteita on kuitenkin rakennettu asukkaiden aloitteet lähtökohtana. Esimerkiksi Tesomaan, Ikean lähelle, Turvesuonkadulle ja Myllypuronkadulle rakennetuissa melusteissa asukkaat ovat olleet aktiivisesti mukana ja vaikuttaneet osaltaan rakentamispäätökseen.

Meluntorjuntatoimet

Melumerkinnät kaavoissa

Taajama-alueen asuinalueiden kaavoissa on usein melumerkintöjä. Valmiina ei kuitenkaan ole olemassa tilastoja siitä, kuinka monessa kaavassa melumerkintöjä on tai toisaalta siitä, kuinka moniin kaavoihin liittyen on tehty meluselvityksiä. Meluun liittyvät määräykset ja merkinnät löytyvät Tampereen kaupungin kaavamääräykset ja -merkinnät kokoelmasta sekä yleis- että asemakaavoituksen osalta. Tavoitteena on tallentaa kaikki kaavoihin liittyvät selvitykset dokumenttienhallintajärjestelmään. Järjestelmän kautta saisi eroteltua esimerkiksi kaikki ne kaavat, joihin liittyen on tehty meluselvitys.

Melusteet

Meluvallia tehdään vuosittain lisää joitain satoja metrejä, tosin määrä on tällä hetkellä pienenemään päin. Meluseinien määrä sitä vastoin on ollut lisääntymään päin muutaman viime vuoden kuluessa. Meluvallien käyttö on tähän asti ollut suosittua, koska rakennuspaikoilla voi ylijäämämaata käyttää vallien rakentamiseen ja samalla säästetään maavaran kuljetuskustannuksissa. Vallia on siten tehty mielellään, jos niille vain on ollut tarpeeksi tilaa. Tilan vähentyessä on alettu suosia vähemmän tilaa vaativia meluseiniä.

Melusteista tehdään aina tarkat suunnitelmat. Suunnittelun aluksi mietitään muun muassa suojauksen antamaa hyötyä. Esimerkiksi suojattujen asukkaiden määrää arvioidaan tässä vaiheessa ja etenkin Ratahallintokeskuksen yhteistyökohteissa asukasmäärän arvio on toimiva mittari. Kaupungin omissa kohteissa hyödyn laskeminen ei kuitenkaan ole yhtä suoraviivaista. Esimerkiksi meluvallien rakentaminen antaa muutakin hyötyä kuin melusuojauksen. Kuluja säästetään, kun maa-ainesta ei tarvitse kuljettaa muualle. Toisaalta painostus melusuojauksen rakentamiseen voi kaupungin tai asukkaiden taholta olla suuri ja tämän osalta meluvallin rakentamisen antamaa hyötyä ei voi mitata rahassa. Meluseinien kohdalla hyödyn arvioiminen on tarkempaa kuin se meluvallien osalta on. Suunnitteluhankkeen aluksi tehdään melumittaukset ja arvioidaan niiden kautta melusteiden antamaa hyötyä.

Tietoa melusteiden suojaamasta henkilömäärästä ei ole suoraan saatavissa. Tiedon hankkiminen vaatisi suuren selvityksen. Ongelmana on myös se, että asukasmäärä muuttuu jatkuvasti.

Tila on määräävä tekijä melusteiden rakentamisessa. Kohdekohtaisesti vaatimukset selviävät melusteiden suunnitelmapiirustuksista. Näissä on määritelty muun muassa melusteiden korkeus ja paksuus. Yleiset laatuvaatimukset määräytyvät ohjeiden perusteella. Esimerkiksi meluvallille on maisemoinnin takia kasvualustavaatimuksia. Melusteiden materiaalivalinnoissa huomioidaan materiaalin heijastuvuus/absorboivuus. Meluvallit imevät äänen itseensä, mutta meluseinät on rakennettava niin, että absorboivuus toimii. Jos rakennusmateriaalina on metalli, tehdään seinä niin, että ääni pääsee kulkeutumaan seinän sisällä oleviin ääntä vaimentaviin materiaaleihin. Lasi ei heijastuksen takia sovi rakennusmateriaaliksi, puu sitä vastoin toimisi. Rakentamisessa huomioidaan myös melusteiden kestävyys, jotta ne eivät vaatisi korjaustoimenpiteitä. Ääntä kulkeutuu aina esteen yli ja sivuitse, joten seinän paksuutta oleellisempaa on seinän korkeus ja pituus.

Melusteiden kuntoa ei tarkkailla järjestelmällisesti, vaan seuranta hoidetaan samalla, kun alueella tehdään muita toimenpiteitä. Tampereen seudulla melusteet ovat verrattain uusia ja rakennettu kestäviksi, joten paljon korjaamista ne eivät vaadi. Huolto sisältää enimmäkseen kasvillisuuden hoitoa ja meluseinien maalaamista tai graffitien poistoa. Lähinnä mahdolliset puuosat voivat vaatia korjaamista. Tonttien rajoilla olevista melusteista kaupunki huoltaa julkisivun puolen ja tontin puoli on kiinteistöjen hoidettavana.

Melusteiden merkitseminen kantakarttaan

Uudet melusteet merkitään kantakarttaan sitä mukaa kuin kaupunkimittaus saa niistä tietää. Mitään järjestelmällistä mekanismia tiedon saamiseksi ei ole. Parhaiten melusteiden saaminen kantakarttaan

voitaisiin varmistaa, jos esteen toteuttaja ilmoittaisi uudesta esteestä itse joko kaupunkimittaukselle tai paikkatietopalveluihin.

Muut meluntorjuntatoimet liikenteessä

Nopeusrajoituksia on alennettu keskustassa sekä muilla alueilla. Pääsyy tähän on liikenneturvallisuuden parantaminen. Myös asumisviihtyvyys paranee nopeuksien alentuessa ja osa asumisviihtyvyyttä on meluhaittojen väheneminen.

Uusilla asuinalueilla liikennejärjestelyt pyritään toteuttamaan niin, että liikenne kulkisi kauempaa. Tällöin melu ei olisi niin suuri häiriötekijä. Vanhemmilla alueilla käytetään esimerkiksi liikennevalo-ohjausta liikenteen suuntaamiseksi vähemmän herkille alueille. Pääsyy näihin järjestelyihin on liikenneturvallisuus, mutta meluongelmat helpottuvat samalla. Nuolialantien ohjaukset ovat paras esimerkki liikennejärjestelyistä melun vähentämiseksi. Esimerkiksi Aitolahdentiellä on myös tehty toimenpiteitä ja tullaan jatkossakin tekemään liikenteen vähentämiseksi.

Hiljaista asfalttia ei ole Tampereen alueella käytetty kovinkaan paljon, eikä ollenkaan kaupungin toimesta. Useampikin taho mainitsi sen olevan turhan kallista ja liian nopeasti kuluva verrattuna perinteiseen asfalttiin. Myös se, että hiljainen asfaltti vähentää merkittäväällä tasolla melua vasta suuremmilla nopeuksilla (vähintään 60-70 km/h), rajoittaa sen käyttöä. Näin ollen kaupunkialueella hiljaisen asfaltin käyttöä ei koettu toimivimmaksi vaihtoehdoksi. Hervannan valtavyylä Lukonmäen kohdalla voisi olla yksi hiljaiselle asfaltille sopiva paikka.

Joukkoliikenteen tukeminen on yksi käytetyistä meluntorjuntakeinoista. Tätä koetetaan tehdä jatkuvasti. Samalla linja-autot ovat kuitenkin merkittävä meluhaitta etenkin kaupunkialueella. Olisikin syytä kiinnittää huomiota esimerkiksi joukkoliikennekaluston valintaan ja pysäkkien sijoitteluun, jotta melua saataisiin vähennettyä.

Rakennusvalvonta

Rakenne- ja kaavamääräysten noudattamiseen liittyvissä tarkastuksissa meluasioita ei yleensä esiinny. Näitä tarkastuksia tehdessä luotetaan siihen, että lupa- ja suunnitteluvaiheessa on noudatettu annettuja määräyksiä melun osalta. Esimerkiksi vuositasolla melu ei tule juurikaan esille. Ennen asuntojen käyttöönottoa tehdään joskus mittauksia, mutta tämä on hyvin vähäistä. Mittaukset hoitaa ulkopuolinen konsultti.

Jos kaava edellyttää, että kaavalausunnossa annetaan maininta melusta, niin näin tehdään. Joskus on käynyt niin päin, että vanhassa kaavassa ei ole ollut melumerkintöjä, mutta meluarvojen on epäilty kohteessa ylittyvän. Tällöin meluarvojen ylittymistä on tutkittu.

Meluntorjuntasuunnitelma tehdään, jos kaava sitä edellyttää. Meluselvitykset teetetään ulkopuolisella konsultilla. Yleensä nämä tehdään mallinnuksina. Meluselvityksistä noin puolet tehdään lupavaiheessa ja toinen puoli kaavavaiheessa. Ohjearvojen ylittyessä tutkitaan, miksi arvot ylittyvät ja mitä asialle voidaan tehdä. Tilanne pyritään korjaamaan muuttamalla suunnitelmaa esimerkiksi siten, että lisätään melusteitä. Yleensä ohjearvojen ylittymisen syynä on, etteivät rakenteet ole olleet suunnitelmien mukaiset.

Herkät kohteet: koulut ja päiväkodit

Päiväkodit ja koulut ovat melulle herkkiä kohteita, joiden kiinteistöistä Tilakeskus huolehtii. Pääasiassa meluntorjunta on sekä päiväkodeissa että kouluissa riippuvaista alueen muusta meluntorjunnasta. Kouluille ei ole tehty omia melusteitä tai rakenteellisia suojauksia paitsi, jos näitä on kaavassa edellytetty. Koulut pyritään rakentamaan sen verran syrjemmälle, ettei melu olisi suuri ongelma. Keskustan kouluissa tämä ei ehkä onnistu, mutta näiden kuten muidenkaan koulujen meluongelmia ei ole tiedossa. Koulujen osalta melusuojausten määrän lisäämistä ei koettu tarpeelliseksi. Ajankohtaiseksi tämä saattaisi tulla, jos uusi koulu rakennettaisiin erityisen meluisalle alueelle.

Päiväkodeille on tehty joitain omia melusuojauksia. Messukylän päiväkodin eteen rakennettiin meluvalli noin 15 vuotta sitten. Rakentaminen oli kallista, joten budjetin puuttuessa ei melusteitä ole juuri voitu tehdä. Kalevanharjun päiväkodin eteen tehtiin kuitenkin meluaita, kun mittauksissa todettiin melun raja-arvojen ylittyvän. Uudiskohteissa melua on torjuttu kaavamääräysten mukaisesti, esimerkiksi Järvensivun päiväkodissa on rakenteellisia melusuojauksia.

Joukkoliikenne

Vuonna 2005 Tampereella tehdyistä matkoista 50 prosenttia tehtiin henkilöautolla, 28 prosenttia kävellen, 16 prosenttia bussilla, neljä prosenttia polkupyörällä ja loput kaksi prosenttia muulla kulkuneuvolla. Vuoden 2005 jälkeen bussien absoluuttinen matkustajamäärä on kasvanut 15 prosenttia.

Bussien hankinnassa joukkoliikenteen tilaaja eli kaupungin joukkoliikenneyksikkö vaatii, että bussien sisämelutaso ei ole yli 78 dBA. Bussien ulospäin aiheuttamalle melulle joukkoliikenneyksikkö ei ole antanut raja-arvoja. Joukkoliikenteen tuottaja eli Tampereen kaupungin liikenne huomioi meluasiat bussihankinnoissa nykyisin EU-direktiivin mukaisesti ja aiemmin huomiointi tehtiin tieliikennelain perusteella. Käytännössä auton toimittaja on auton valmistusvaiheessa todennut melutasojen olevan asetusten rajoissa sekä auton ulkona että sisällä. Renkaiden osalta hiljaisuutta tärkeämpää on hankinnan yhteydessä ollut pitävyyden ja taloudellisuuden varmistaminen. Meluasiat pyritään kuitenkin huomioimaan mahdollisuuksien mukaan. Syksyllä TKL on saamassa uusia busseja, joissa renkaiden kuvioinnin pitäisi vähentää melua jonkin verran.

Bussipysäkkien sijoittelussa meluasioita ei juurikaan ole huomioitu. Ensisijaisesti pysäkkien paikat valitaan jalankulkureittien perusteella. Pysäkki on sijoitettava siten, että mahdollisimman moni pystyy kävelemään sinne turvallisesti ja helposti. Etenkin suuremmilla kaduilla korostuu pysäkin sijoittamisessa se, että bussin ajamisen pysäkille ja siltä pois on oltava sujuvaa ja turvallista. Pysäkillä seisova bussi ei saa aiheuttaa vaaraa muulle liikenteelle.

Meluesteet

Meluntorjunnan toimintasuunnitelmassa on listattuna tärkeimmät meluesteillä suojattavat kohteet. Meluesteiden toteutumistilannetta tiedusteltiin tämän selvityksen yhteydessä. Tietoja meluesteiden rakentamistilanteesta saatiin sekä kuntatekniikan että rakennuttamisen ja kunnossapidon –yksiköiltä.

Kolmestakymmenestä suunnitelmaan nimetystä meluntorjuntakohteesta neljässä on tehty konkreettisia toimia, esim. rakennettu melueste, neljässä meluntorjunta on etenemässä (esim. Ratapihankadun suunnittelu) ja muut 20 kohdetta eivät ole edenneet. Erityisesti herkkien kohteiden (koulut ja hoitolaitokset) melusuojaus ei ole edennyt.

Suunnitteilla tai rakenteilla olevat meluesteet

Järvensivuun tehtävä, rataympäristöselvitykseen liittyvä meluaita

- meluaita on suunnitteilla, mutta rakentamista ei ole vielä aloitettu

VT 12, Haapalinnankylän kohdalla oleva melusuojaus

- meluseinä on suunnitteilla ja toteutuu 2012

Huhtimäenkadulle Erkkilänkadun sillan kohdalle melusuojaus

- muutamien metrien melusuojauspätkiä suunnitteilla ratamelun takia

Sammon valtatielle Linnainmaan/Leinolan kohdalle (ei MTTS-kohde)

- tänne saatetaan rakentaa meluste, suunnitelma vasta aluillaan

Särkijärven silta (ei MTTS-kohde)

- sillassa tulee olemaan meluseinä ja –kaide

Automiehenkatu, Lahdesjärvi (ei MTTS-kohde)

- melusteet rakenteilla

Tesoman rataympäristöselvitykseen liittyvä rataeste

- rakenteilla 2011

Valmistuneet melusteet 2009-2011

Tesoman valtatie vieressä

- melukaide, valmistunut 2010

Turvesuonkadulla välillä Taninkatu-Possijärvenkatu (ei MTTS-kohde)

- meluvalli

Myllypuronkatu v. Tohlopinkatu/Vanhatie, Lamminpää

- meluvalli

Palokallion esteet

- meluvalli ja –aita vt 3 varrella

Multisilta, raideliikenne

- meluseinä

Parannusehdotukset seuraavaan suunnitelmaan

Maankäytön suunnitteluyksikössä todettiin, että meluntorjunnan toimintasuunnitelma saisi olla enemmän esillä. Monille haastatelluista meluntorjunnan toimintasuunnitelma tuntuikin olevan vieras. Maankäytön suunnitteluyksikössä koettiin tärkeäksi myös se, että kaavoituksesta on joku mukana seuraavan meluntorjuntasuunnitelman valmistelutyöryhmässä.

Liikennesuunnitteluosastolla todettiin, että hyvä lähtökohta seuraavalle MTTs:lle olisi työn alla oleva meluselvitys. Tällöin mukaan tulisivat melun kannalta oleelliset kohteet eli huomioida pitäisi ennen kaikkea ne kohteet, joissa melu on ongelmallisinta ja joissa suojauksilla saataisiin suojattua mahdollisimman paljon ihmisiä. Asukkaiden meluvalituksille ei tulisi antaa yhtä suurta painoarvoa kuin meluselvityksessä havaituille kohteille. Asukkaiden valitukset eivät ehkä tuo kaikkein tärkeimpiä kohteita aidosti esiin. Mukaan toivottiin myös pohdintaa, kuinka kyseisten kohteiden kanssa edetään.

Rakennuttamisyksikössä nähtiin tärkeäksi, että tärkeimmät melukohteet ovat listattuina ja niiden kiireellisyys huomioituna. Myös melutilanteen seuraaminen ylipäätään ja epäkohtien korjaaminen nähtiin yksikössä oleellisena.

Kysely Ylalle ja Sujalle

Yhdyskuntalautakunnan ja suunnittelujaoston jäsenille esitettiin kysymyksiä meluntorjuntaan liittyen. Suunnittelujaoston jäsenille kysely lähetettiin sähköpostilla. Yhdyskuntalautakunnan jäsenille osoitettu kysely lähetettiin suunnittelujaoston pöytäkirjanpitäjälle, joka toimitti kyselyn sähköpostitse eteenpäin. Molemmilta toimielimiltä kysyttiin seuraavat kysymykset:

1. Onko meluntorjuntaa käsitelty koulutus- ja perehdyttämistilaisuuksissa? Jos on, niin miten?
2. Onko maankäyttöön liittyvien suunnitelmien meluselvityksiin perehtymiseen varattu riittävästi aikaa? Entä niiden käsittelyyn kokouksissa?
3. Olisiko jäsenille syytä järjestää erillistä meluntorjuntaan perehdyttämistä?
4. Osaatteko arvioida, mikä on vuosittainen meluntorjuntaan varattu rahamäärä?
5. Saatteko kuntalaisilta palautetta meluongelmista yleensä?
6. Saatteko kuntalaisilta meluun liittyvää palautetta toimielinten tekemiin päätöksiin liittyen?

Vastauksia saatiin kolmelta henkilöltä, joista kaikki kuuluvat yhdyskuntalautakuntaan. Taulukossa 1 on esitetty annetut vastaukset jaoteltuna vaihtoehtoihin kyllä, ei ja joskus.

Taulukko 1. Kysymyksittäin annetut myönteiset ja kielteiset vastaukset sekä vaihtoehto joskus.

Kysymys	Kyllä	Ei	Joskus
1. Koulutus/perehdytys meluongelmista	1	2	-
2. Riittävästi perehtymis-aikaa meluselvityksiin	1	2	-
3. Tarvitaanko erillistä perehdytystä meluntorjuntaan	2	1	-
4. Tietääkö meluntorjunta-budjetin	-	3	-
5. Saako melupalautetta kuntalaisilta	1	-	2
6. Saako melupalautetta päätöksistä	1	-	2

Vain yksi vastaajista sanoi meluasioita käsiteltäneen koulutus- tai perehdyttämistilaisuuksissa. Hänkin oli kuitenkin sitä mieltä, ettei asiaan ole syvällisesti paneuduttu. Maankäyttöön liittyvien suunnitelmien meluselvityksiin perehtymiseen on yhden vastaajan mielestä ollut riittävästi aikaa, kahden muun mielestä ei. Tosin toinen heistä koki, että kyse ei ole ajanpuutteesta, vaan pikemminkin siitä, ettei asia ole tarpeeksi tuttu tai sitä ei koeta tärkeäksi.

Erillistä meluntorjuntaan perehdyttämistä ei kaivannut yksi henkilö, kaksi muuta kaipasi. Yksi vastaaja mainitsi oleellisimmaksi tiedoksi sen, miten itse voi päätöksenteon kautta asiaan vaikuttaa tai tulee huomaamattaan vaikuttaneeksi. Kukaan vastaajista ei osannut arvioida vuosittaista meluntorjuntaan varattua rahamäärää.

Kuntalaiset antavat meluongelmista yleensä palautetta jonkin verran. Myös toimielinten tekemiin päätöksiin liittyen tulee melupalautetta. Esimerkiksi ajonopeuksien laskemisesta on tullut palautetta, että melu on vähentynyt ja sitä kautta asumisviihtyvyys on parantunut.

Haastatellut henkilöt

Anttila Eeva-Liisa

Hanhinen Jukka

Huikuri Sanna

Häyrynen Juha-Pekka

Jokinen Jukka

Keinonen Kalle

Keivaara Petri

Koskinen Erja

Kosonen Jyrki

Kyrölä Jukka

Miettinen Juha

Nurminen Kirsi

Salonen Kalevi

Siuko Wille

Sucksdorff-Selkämaa Antonia

Tapanainen Sami

Tietäväinen Milko

Tuurala Leil

Uusitalo Jaakko

Vandell Ari

Suunnittelujaostosta ja yhdyskuntalautakunnasta vastasivat:

Jokinen Tarja

Siik Kristiina

Strömberg Hannele